

Resocijalizacija: Program resocijalizacije osoba ovisnih o psihoaktivnim supstancama

Provoditelj: Udruga za pomoć ovisnicima "Vida" Rijeka
Godina provedbe: 2018

Kratki opis programa

Projekti objedinjuju ključne aktivnosti resocijalizacijskog programa koje se odnose na psihosocijalnu potporu ovisnicima u socijalnoj integraciji, povećanje zapošljivosti uključivanjem u školovanje, osposobljavanje i prekvalifikaciju, zapošljavanje putem poticajnih mjera, izgradnju socijalnih mreža potpore te osnaživanju ovisnica za društvenu participaciju.

Kroz provedbu projekata u 2018. godini pružene su usluge organiziranog stanovanja i poludnevnog boravka kroz integrirani pristup (liječenje i psihosocijalni tretman) te radno-rehabilitacijske radionice, kao i razvoju socijalno-poduzetničkih poduhvata socijalne zadruge „Lada“. Sve aktivnosti su usmjerene postizanju rehabilitacijskih i resocijalizacijskih učinaka kod ovisnika.

Sažetak programa

Projekti koji su se provodili u okviru Programa resocijalizacije 2018. godine se odnose na primjenu resocijalizacijskog modela osmišljenog tijekom provedbe IPA CLOUD projekta u radu s ovisnicima koji dolaze s liječenja, rehabilitacije u terapijskim zajednicama ili iz penalnog sustava u Resocijalizacijskom centru Udruge Vida.

Resocijalizacijski centar Udruge Vida provodi 3 osnovna programa, odnosno usmjerava intervencije u 3 osnovna pravca povezana sa faktorima koji su se pokazali ključni za uspjeh resocijalizacijskog procesa. Prvi pravac intervencije u odnosu na korisnika, njegovu motivaciju, realnost u očekivanju i planiranju, stabilnost životnih okolnosti. Drugi se odnosi na kompetencije potrebne za zapošljavanje i ostajanje u zaposlenosti, tehničku pomoć i osnaživanje korisnika u tom smislu, te intervencije u odnosu na potencijalne poslodavce (zagovaranje, pomaganje u administrativnim i kadrovskim pitanjima). Treći pravac intervencija odnosi se na osiguravanje podrške korisniku u njegovoj užoj i široj sredini i smanjenje stigme. U 2018 godini sadržane su aktivnosti sva tri programa, koje su u odnosu na projekte koje smo prijašnjih godina provodili nadograđene aktivnostima usmjerenim specifičnim resocijalizacijskim potrebama žena. Provedbom projekata usmjerenih potpori roditeljstvu i osnaživanju žena ovisnica postigli smo izvrstan obuhvat žena među našim korisnicima koji je u prošloj godini bio 2,5:1 u korist muškaraca, a u populaciji ovisnika taj je odnos 5:1 u korist muškaraca.

Nastavili smo provoditi uslugu organiziranog stanovanja, u stambenoj zajednici za 3-5 korisnika.

Prema svom sadašnjem ustrojstvu, stambena zajednica odgovara drugom stupnju usluga prema Pravilniku MDSPM-a o minimalnim uvjetima za pružanje usluga, odnosno namijenjena je osobama koje imaju zadovoljavajuću sposobnost kontrole nad vlastitim ponašanjem i viši stupanj društvene funkcionalnosti. Realnost oporavka, rehabilitacije i resocijalizacije ovisnika, te priroda problema ovisnosti koju obilježava recidivizam i krizne situacije, konzumiranje zamjenskih sredstava ovisnosti (najčešće alkohol), status stabilnosti i kontrole čini vrlo promjenjivom kategorijom, čak i kod osoba koje su bile na rehabilitaciji ili su održavale dugotrajnu apstinenciju u zatvorskom sustavu.

Osim usluge stanovanja, u stambenim se zajednicama provodi socio-terapijski program koji se temelji na individualnom planu kojeg donosimo skupa s korisnicima, na bazi njihovih osobnih potreba (priprema za zapošljavanje, zapošljavanje, izgradnja socijalnih mreža, uspostava odnosa s obitelji, postupno smanjivanje doze supstitucijske farmakoterapije uz boravak u stambenoj zajednici i radno-okupacijske aktivnosti i sl.).

1. Županije provedbe

Ličko-senjska, Požeško-slavonska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Varaždinska

2. Voditelj programa

3. Ciljevi koji se postižu programom

1. smanjiti recidiv u uporabu droga kod osoba koje održavaju apstinenciju i osoba stabilnih na supstitucijskoj farmakoterapiji psihosocijalnom podrškom korisniku i njegovoj obitelji, te aktivnostima socijalne inkluzije, osobito u domeni školovanja i zapošljavanja. Pospješiti socijalno uklju ivanje ovisnika boljim korištenjem mjera nacionalnog Projekta resocijalizacije i poticajnih mjera zapošljavanja HZZO-a.
2. Stvoriti preduvjete za skra ivanje institucionalne faze psihosocijalnih tretmana u terapijskim zajednicama ponudom strukturiranog vaninstitucionalnog psihosocijalnog programa resocijalizacije.

4. Indirektni korisnici obuhva eni programom

Broj: 80.275

- Opis: 1. U programu su obuhva eni članovi uže obitelji ovisnika i maloljetna djeca ovisnika koji su sudjelovali u aktivnostima u sklopu programa (35 korisnika oba spola). Indirektni korisnici projekta su primarne obitelji korisnika koje u velikom dijelu izdržavaju nezaposlene i neaktivne članove-ovisnike, pa i obitelji koje oni osnivaju, a broj ovih korisnika procjenjujemo na 200.
2. Ustanove koje skrbe o ovisnicima (CZSS, Domovi za ovisnike, kaznena tijela), provode mjere za zapošljavanje ovisnika (HZZ), upu uju ovisnike na izvršavanje sankcije rada za op e dobro (Probacijski ured Rijeka). Broj korisnika iz ove skupine procjenjuje se na 25.
3. Suradni ke organizacije i zaposlenici organizacija u kojima su korisnici Programa resocijalizacije Udruge Vida volontirali i ostvarivali prava na poticajno zapošljavanje. Broj korisnika iz ove skupine procjenjuje se na 15.
4. Šira lokalna zajednica (prema dostupnim podacima o vidljivosti objava na web portalima Udruge te sukladno broju javnih nastupa i objava u medijima o radu Udruge, broj korisnika u ovoj skupini procjenjuje se na 80.000).

5. Direktni korisnici obuhva eni programom

	Muškarci	Žene
Ovisnici u zatvorskom sustavu	13	11
Ovisnici u terapijskim zajednicama/domovima za ovisnike	4	1
Ovisnici koji se nalaze u izvanbolni kom lije enju	35	14
Ovisnici koji održavaju apstinenciju i nisu u nekom od oblika lije enja	6	3
Ukupno	58	29

6. Dobna i spolna struktura korisnika programa

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14	0	0	
14-15	0	0	
15-19	1	0	
20-24	3	2	
25-29	5	5	
30-34	17	16	
35-39	16	4	
40 nadalje	16	2	

Ukupno	58	29	
--------	----	----	--

7. Broj korisnika programa po županiji prebivališta

Županija	Muškarci	Žene
Zagreba ka	1	0
Sisa ko-moslava ka	1	0
Karlova ka	0	0
Varaždinska	0	0
Koprivni ko-križeva ka	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	0	0
Primorsko-goranska	46	20
Li ko-senjska	0	0
Požeško-slavonska	0	0
Brodsko-posavska	0	1
Zadarska	0	0
Osje ko-baranjska	1	2
Šibensko-kninska	0	0
Vukovarsko-srijemska	0	0
Splitsko-dalmatinska	2	3
Istarska	1	2
Dubrova ko-neretvanska	1	0
Me imurska	0	0
Grad Zagreb	4	1
Stranci	0	0
Ukupno	58	29

8. Podaci o stru noj spremi korisnika

Stru na sprema	Muškarci	Žene
Nezavršena osnovna škola	2	0
Završena osnovna škola	19	10
Završena OŠ i te aj za neko zanimanje (PKV)	2	0
Završena srednja trogodišnja škola (KV)	15	10
Završena srednja etverogodišnja škola (SSS)	19	8
Završena viša škola (VŠS)	0	0
Završen fakultet (VSS)	1	1
Još na školovanju (u enik ili student)	0	0
Ukupno	58	29

9. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Provo di se interna evaluacija procesa, kroz pra enje indikatora navedenih uz ciljeve projekata provo enih u okviru Programa resocijalizacije. Najvažniji indikatori odnose se na broj korisnika koji su se

uklju ili u aktivnosti Programa, što se prati putem evidencijskih listi Resocijalizacijskog centra i aktivnosti koje se u okviru projekata provode. Udruga ima razvijen sustav pra enja korisnika, skupa s njihovim demografskim podacima, podacima o aktivnostima u koje su se uklju ili i uslugama koje su im pružene.

Evaluacija u inka: Da

Metoda evaluacije u inka: U okviru projekata koji ine okosnicu Programa resocijalizacije Udruge, djelatnice Udruge razvile su upitnik za procjenu i samoprocjenu generi kih životnih vještina ovisnika. Ovaj instrument koristit e se za evaluaciju u inka Programa resocijalizacije, odnosno dijela Programa koji se odnosi na pove anje zapošljivosti lije enih ovisnika. U Udruzi je razvijen i upitnik za ispitivanje zadovoljstva korisnika radom Udruge Vida, u kojem korisnici imaju mogu nost izraziti vlastito zadovoljstvo i samopercipiranu korist aktivnosti u koje su se uklju ili. Najvažniji rezultati evaluacije: Podaci o broju korisnika Programa resocijalizacije ukazuju na velik priljev novih korisnika – od 87 korisnika Programa resocijalizacije, 51 korisnik ili 59% korisnika je u 2018. prvi puta uklju en u našu Udrugu ili neku od aktivnosti Udruge izvan sjedišta Udruge. Rezultati kvalitativne evaluacije rada Udruge od strane korisnika ukazuju na op enito zadovoljstvo uslugama Udruge - na pitanje je li im Udruga pomogla u procesu resocijalizacije, svi ispitanici odgovorili su sa „Da“. Isto tako, na pitanje je li im boravak u Udruzi ugodan i osje aju li se ugodno kada se trebaju obratiti djelatnicama Udruge, svi koji su ispunili anketu odgovorili su sa „Da“. 100% korisnika koji su ispunjavali anketu odgovorili su sa „Da“ na pitanje osje aju li da su u Udruzi Vida prihva eni, da ih se poštuje i da je njihovo mišljenje bitno. Zaklju no, rezultati evaluacije pokazuju da su naši korisnici vrlo zadovoljni djelovanjem udruge i da veoma ju veoma pozitivno ocjenjuju i doživljavaju.

10. Evaluatori

Unutarnji i vanjski

12. Vrste usluga

Informiranje o programu i mjerama iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja, Informiranje o nadležnim službama zaduženim za provedbu programa, Informiranje o mogućnostima samozapošljavanja i zapošljavanja u okviru udruga i zadruga, Informiranje o mogućnostima školovanja i povezivanje s nadležnim ustanovama za školovanje, Informiranje i povezivanje s potencijalnim poslodavcima u županiji, Ostali vidovi informiranja, Uklju ivanje u programe školovanja, te ajeve i edukacije s ciljem pove anja stupnja zapošljivosti, Organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomo i te uklju ivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, Organiziranje razli itih oblika pomo i pri zapošljavanju rehabilitiranih ovisnika, Zapošljavanje u okviru udruge/zadruga, Osnivanje stambenih zajednica za ovisnike, Drugi oblici pomo i u rješavanju stambenih pitanja

13. Ostali vidovi informiranja

Informiranje o pravima i obavezama iz područja roditeljske skrbi, pomo u svladavanju administrativnih prepreka u svakodnevnici

14. Ukupan broj ovisnika kojima su pružene usluge informiranja

Muškarci: 58

Žene: 29

15. Ukoliko ste provodili uklju ivanje u programe školovanja, te ajeve i edukacije s ciljem pove anja stupnja zapošljivosti, navedite vrste školovanja / edukacije te broj ovisnika

Vrsta školovanja / edukacije: 3 korisnika uklju ili smo u stručno osposobljavanje za Rukovatelja strojevima za sekundarnu obradu drveta pri Ustanovi za obrazovanje odraslih EDUCA. U istoj ustanovi jedan je korisnik završio stručno osposobljavanje za rukovatelja motornom pilom i motornom kosilicom. Jedna korisnica uklju ena je u srednjoškolsko obrazovanje za slasti ara, a jedan korisnik završio je zapo eto srednješkolsko obrazovanje u Strojarskoj školi za industrijska i obrtni ka zanimanja u Rijeci. Jedan je korisnik uklju en u program osposobljavanja za tehni ku produkciju kulturnih i umjetni kih doga anja (u okviru programa Rijeka EPK 2020.).

Muškarci: 5

Žene: 2

16. Ukoliko ste provodili različite edukacije o mogućnostima samozapošljavanja, samopredstavljanja i slično, navedite edukacije i broj ovisnika

Edukacije: /

Muškarci: /

Žene: /

17. Ukoliko ste provodili organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomoći i uključivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, opišite aktivnosti i navedite broj ovisnika

Opis aktivnosti: Tijekom 2018. organizirali smo više ciklusa kreativnih i iskustvenih radionica za ovisnike. Organizirali smo radionice fotografiranja tetovaža liječenih ovisnika i prikupljanja popratnih prijava, cikluse radionica izrade nakita od naplavnog drva (5 radionica), aktivnost prikupljanja ljekovitog bilja na području Gorskog kotara, radionice prikupljanja osobnih prijava i iskustava za potrebe osmišljavanja plesnog performansa na temu života u ovisnosti „Draw the line“, iskustveno-edukativne radionice usmjerene na povećanje razine znanja korisnika o zdravim životnim stilovima; razvijanje pozitivnih stavova i navika koji se tiču zdravstvene i mentalne higijene te kreativnu radionicu za ovisnike i djecu „Vilenjaci Djeda Mrza“. Udruga redovito organizira radno okupacijske aktivnosti za ovisnike u Resocijalizacijskom centru i stambenoj zajednici u Lokvama.

Muškarci: 11

Žene: 13

18. Ukoliko ste provodili organiziranje različitih oblika pomoći i pri zapošljavanju rehabilitiranih ovisnika, navedite vrste pomoći i broj ovisnika

Vrste pomoći: Pružali smo uslugu pomoći i pri zapošljavanju u vidu lobiranja za zapošljavanje korisnika kod potencijalnih poslodavaca i obrtnika na području Gorskog kotara. Korisnicima smo također pružali uslugu pisanja životopisa i pripremanja dokumentacije potrebne za zaposlenje, kako na otvorenom tržištu rada, tako i putem poticajnih mjera.

Korisnicima smo pomagali u pronalasku zaposlenja kroz posredovanje između njih i suradničkih organizacija, kojima smo preporučili kandidate za zapošljavanje, pomagali u rješavanju administrativnih procedura tijekom aktivacija mjera poticajnog zapošljavanja te smo po potrebi provodili medijaciju u slučaju konfliktnih situacija između zaposlenika i poslodavca i pronalazili zamjenskog radnika.

Muškarci: 6

Žene: 0

19. Ukoliko ste provodili zapošljavanje u okviru udruge/zadruga, navedite i opišite vrste zapošljavanja te broj ovisnika

Vrsta zapošljavanja i kratki opis: U Udruzi je putem javnih radova bio zaposlen jedan kandidat iz korisničke skupine, od lipnja do listopada, kada je radnik iz osobnih razloga otkazao Ugovor o radu.

Muškarci: 1

Žene: 0

20. Broj korisnika koji su ostvarili zaposlenje temeljem programa

3

21. Ukoliko ste provodili postpenalni prihvata, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Kratki opis: Provodili smo postpenalni prihvata zatvorenika koji su završili s odsluženjem kazne zatvora te smo se povezali s kaznenim tijelima u RH (Kaznionica u Glini, Kaznionica u Lepoglavi, Kaznionica u Požegi, Zatvor u Rijeci i Zatvor u Puli) radi uspostavljanja suradnje u provedbi postpenalnog prihvata. Korisnici koji su koristili postpenalni prihvata dobili su usluge individualnog savjetovanja, psihosocijalne podrške, pomoći i uključivanju u programe školovanja i pri pronalasku zaposlenja te pravne i administrativne pomoći.

Muškarci: 23

Žene: 14

22. Ukoliko ste organizirali osnivanje stambenih zajednica za ovisnike, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Opis strukture i rada stambene zajednice: Stambena zajednica Udruge Vida za ovisnike otvorena je 2017. godine u Lokvama. Za potrebe pružanja tehničke pomoći i korisnicima u stambenoj zajednici, zaposlena je djelatnica u PUSZ Lada, inačice jedinica lokalnog stanovništva. Korisnici svakodnevno dobivaju individualnu psihosocijalnu podršku u pronalasku zaposlenja i osamostaljenju, a Udruga kroz provedbu projekata osigurava nabavku hrane, higijenskih potrepština, opreme i drugih proizvoda i predmeta potrebnih za kvalitetno funkcioniranje stambene zajednice.

Muškarci: 6

Žene: 0

23. Ukoliko ste provodili druge oblike pomoći u rješavanju stambenih pitanja, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Kratki opis: Uslugu informiranja o mogućnostima rješavanja stambenog pitanja, bilo kroz smještaj u prihvatilište za beskućnike, bilo kroz uslugu pomoći u ishodovanju smještaja u terapijskoj zajednici, pružali smo korisnicima koji nisu imali riješeno stambeno pitanje ili su zbog financijskih, obiteljskih, socijalnih ili drugih okolnosti morali napustiti mjesto stanovanja.

Muškarci: 6

Žene: 1

24. Ukoliko ste provodili ostale oblike pomoći u resocijalizaciji, kratko opišite te navedite vrstu i broj ovisnika

Kratki opis: Radi djelovanja na obiteljski kontekst, u Udruzi se dva puta mjesečno održavaju grupe samopomoći za roditelje ovisnika. Tijekom 2018. godine održano je 15 grupnih sastanaka s roditeljima ovisnika, na kojima je redovito sudjelovalo 10 majki ovisnika. Istovremeno, 19 članova obitelji koristilo je uslugu individualnog i obiteljskog savjetovanja koje pružaju djelatnici Udruge. Za potrebe razvoja roditeljskih kompetencija ovisnika, u Udruzi je organizirana kreativna radionica "Vilenjaci Djeda Mraza" za ovisnike i njihovu djecu.

Direktni i indirektni korisnici: Direktni korisnici ovih aktivnosti su članovi obitelji ovisnika (roditelji, partneri, braća, sestre, djeca...), a indirektni sami ovisnici.

Muškarci: 9

Žene: 8

25. Broj ovisnika beskućnika uključeni u program Vaše udruge/terapijske zajednice/ustanove

Muškarci: 5

Žene: 1

Ukupno: 6

26. Opis ovisnika beskućnika prema nekim zajedničkim karakteristikama (prosječna dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uključujući duljinu konzumiranja droga, razlozi beskućništva i slično)

Korisnici beskućnici, odnosno oni kojima je pružen smještaj u stambenoj zajednici Udruge Vida i oni koji su savjetovani o mogućnostima smještaja u prihvatilištu za beskućnike, uglavnom su muškog spola i više životne dobi, prosječna dob iznosi 40 godina. Većina njih nema djece i nisu u kontaktu s članovima obitelji. Otprilike polovina njih ima duplu dijagnozu - uz bolest ovisnosti, dijagnosticirane su im organske promjene u strukturi mozga, PTSP, depresija, neuroza... Razloge beskućništva pronalaze u vlastitoj ovisnosti i načinu života povezanim s ovisnošću.

27. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruga/terapijska zajednica/ustanova

Usluga organiziranog stanovanja u stambenoj zajednici u Lokvama, individualno savjetovanje, psihosocijalna podrška, upućivanje u terapijsku zajednicu ili bolničko liječenje, pravna i administrativna pomoć

28. Broj ovisnika koji su se bavili prostitucijom, a koji su bili uključeni u program Vaše udruge/terapijske zajednice/ustanove

Muškarci: /

Žene: /

Ukupno: /

29. Opis ovisnika koji se bave prostitucijom prema nekim zajedničkim karakteristikama (prosječna dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uključujući dužinu konzumiranja droge, razlozi prostitucije i slično)

/

30. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruga/terapijska zajednica/ustanova

/

31. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

563.522,46 kn

32. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK): 20.000,00

Županijsko financiranje (HRK): 44.000,00

Nacionalno financiranje (HRK): 442.863,18

Drugi izvori (HRK): 56.659,28